

КИНОИЖОДКОРЛАРИМИЗНИНГ КАТТА ЮТУҒИ

15-20 апрель кунлари Москвада ўтган XI Халқаро детектив фильмлар ва ҳуқуқий мавауддаги теледастурлар фестивали — "ДетективФЕСТ" якунида кўра "Ўзбекино" миллий агентлиги томонидан таъдир этилган "18-квдрат" ҳамда "Хавфзўй эркалар ови" фильмлари иккинчи йўналиш бўйича эътироф этилди.

► 2-саҳифа

► 3-саҳифа

Президентимизнинг "Агробанк акциядорлик тижорат банкини ташкил этиш тўғрисида"ги қарорига асосан ОАТБ "Пахтабанк" негизда ОАТБ "Агробанк"нинг ташкил этилиши натижасида қишлоқ хўжалик комплексига оид барча қорхона ва ташкилотларни, хусусан пахта-дон ва боғ-узумчилик йўналишидаги фермер хўжаликларига тўлиқ, самарали, комплекс банк хизматларини кўрсатиш имконияти яратилди.

ЯНГИ ВАЗИФАЛАР
МАСЪУЛИЯТНИ ЯНАДА ОШИРДИ

ПАХТАКОР КЕЙИНГИ БОСҚИЧДА

Осиё чемпионлар лигасининг гуруҳ ўйинлари 4-тур учрашувлари натижаларига кўра, "А" гуруҳида 10 очко тўплаган ҳолда етакчилик қилаётган Тошкентнинг "Пахтакор" ҳамда Япониянинг иккинчи жамоаси — "F" гуруҳи етакчиси амалдаги Осиё чемпиони "Гамба Осака" ва "Н" гуруҳи етакчиси "Кавасаки Фронтале" кейинги ўйин натижалари билан қўшни бўлишдан қатъий назар 1/8 финал босқичида чемпионлик учун курашнинг давом этираётгани бўлиши.

► 4-саҳифа

Qishloq hayoti

ISSN 2010-7021

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

www.qishloqhayoti.uz

2009 YIL 24 APREL, JUMA, 51 (7512) - son

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

Bahosi kelishilgan narxda.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 23 апрель кун Оқсаройда «Korean Air» авиакомпанияси раиси Чо Янг Хони қабул қилди.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги савдо-иқтисодий ва сармоявий ҳамкорлик кўлами кенгайиб бораётганини, бунга Навоий шаҳри халқаро аэропорти негизда барпо этилаётган эркин индустриал-иқтисодий зонада амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар яна бир далил эканини таъкидлади.

«Korean Air» билан ҳамкорликда ташкил этилаётган ушбу зонадаги қишлоқларро интермодал логистика маркази МДХда ягонадир. У ерда юклар тезкорлик билан туширилади ва ортилади, тақсимланади, махсус омборларга жойлаштирилади. Осиёдан Европага ва Евроладан Осиёга жўнатиладиган юклар глобал юк ташуш тармоғининг муҳим бўлишига айланган ани шу марказдан ўтади.

«Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси томонидан лизинг асосида Жанубий Кореядан олинган биринчи «A 300-600 F» юк самолёти 20 апрель кун Тошкентга келиб қўйди. Миллий авиакомпаниямизга лизинг

асосида «Korean Air» яна бир шундай самолёт тақдим этади ва бу қудратли ҳаво кемалари логистика маркази ихтиёрига берилади. Бу билан марказнинг салоҳияти юксалиб, унинг учун дунёдаги барча юк бозорларига йўл очилади. Қишлоқ тоннага юк кўтарадиган «A 300-600 F» етти минг километр масофани тўхтамасдан босиб ўта олади.

Диққатга сазовор жиҳати шундаки, хорижда Навоий шаҳридаги эркин индустриал-иқтисодий зонага қизқиқш кучайиб бормоқда. Жорий йил март ойида Сеулда Ўзбекистонда сармоявий ҳамкорлик соҳасидаги янги имкониятларга бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Кореялик ишбилармонлар эркин индустриал-иқтисодий зонадаги қўлайлик ва имтиёзлар билан атрофича таништирилди. Умумий қиймати 500 миллион АҚШ долларидан ошадиган 35 сармоявий лойиҳа бўйича келишувларга эришилган ҳам эркин индустриал-иқтисодий зонанинг аҳамияти ҳақида яхши тасав-

вур беради.

Умуман, Ўзбекистон билан Жанубий Корея ўртасидаги савдо-иқтисодий ҳамкорлик кўлами кенг. Автомобилсозлик, нефть-газ, нефть қимёси, тўқимачилик, ахборот технологиялари, маиший электроника ва электротехника маҳсулотлари ишлаб чиқариш соҳаларида кенг шериклик алоқалари ўрнатилган. Фармацевтика, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш, қурилиш материаллари ишлаб чиқариш, сайёҳлик каби соҳалардаги ҳамкорлиги янада кенгайтириш учун янги имкониятлар юзгага келмоқда.

Оқсаройдаги учрашувда Чо Янг Хо самимий қабул учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, «Korean Air» Ўзбекистондаги халқаро сармоявий лойиҳаларда янада фаол иштирок этишига тайёр эканини таъкидлади.

Сўбат чоғида қўшма лойиҳалар икросининг бориши, янгиларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш имкониятлари юзасидан фикр алмашилди. (ЎзА)

Ўзбекистон Бадий академияси Марказий кўргазмалар залида Тошкент шаҳрининг 2200 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон тасвирий санъат ҳафталиги — 2009» санъат фестивали давом этмоқда.

Унинг доирасида «Озод юртнинг обод пойтахти» мавзuida бадий кўргазма ташкил этилди.

Ҳафталик доирасида умумий таълим, санъат йўналишидаги ўрта махсус, олий таълим даргоҳларининг талаба-ёшлари ва санъатшунослар, мусаввирлар, уста ва ҳунармандлар иштирокида миллий тасвирий санъатимизда асрлар оша эъзоз топиб келаятган анъаналар, бадий меросимизнинг салоҳияти ва ривожланиш тамойилларига оид давра суҳбати бўлиб ўтди.

Рашид ГАЛИЕВ
олган суратлар.

“ОЗОД ЮРТНИНГ БОД ПОЙТАХТИ”

Аҳоли пунктлари тарқоқ ҳолда жойлашган Эллиққалъа туманида аҳолини кафолатли тарзда электрон алоқа билан таъминлаш юзасидан дастур ишлаб чиқилди.

АЛОҚАНИНГ АЪЛОСИ — электрон АТС

Яқинда ушбу дастурнинг биринчи босқичи муваффақиятли бажарилиб, Қиличчиноқ ва Сарикўй овул фуқаролар йиғинлари марказларида ҳар бири 416 рақамли электрон автомат телефон станциялари фойдаланишга топширилди. Навоий фуқаролар йиғини ҳудудига эса 160 рақамли АТС ишга туширилиб, аҳолига хизмат кўрсата бошлади. Бу эса овул аҳолисига дунёнинг энг узок бурчаклари билан ҳам телефон орқали алоқа қилиш имконини берди.

— Айни пайтда Амиробод овулида 208 рақамли электрон АТСни ишга туширишга тайёргарлик кўряпмиз, — дейди Эллиққалъа тумани Телекоммуникация боғлан-

маси бошлиғи Норхон Адамбоев. — Электрон АТСлар қурилишини изчил олиб бориб, барча йирик аҳоли яшаш жойларида алоқа талаб даражасида ташкил қилиш борасида астойдил ҳаракат қиламиз. Чунки электрон алоқадан ҳам аҳоли, ҳам қорхонамиз манфаатдор. Ҳозир ишлаб турган 3 та электрон АТСлар 400 дан ортиқ абонементларга хизмат кўрсатиб, бир ойда 1 миллион 300 минг сўм соф фойда кўрди. Келажакда олинган даромад 3,5-4 ҳиссага кўпаяди.

Абдурахмон ИСКАНДАРОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Қорақалпоғистон Республикаси

«ҚИШЛОҚ ТАРАҚҚИЁТИ ВА ФАРОВОНЛИГИ» НОМЛИ АМАЛИЙ ҚЎЛЛАНМА

Жамиятни янгилаш ва демократлаштириш, мамлакатни модернизация қилиш ва ислоҳ этиш жараёни қишлоқларимизнинг тараққиёти ва фаровонлигини таъминлаш билан узвий боғлиқдир. Қишлоқларнинг фаровонлиги, аҳоли ҳаёти учун қўлай ва замонавий шарт-шароитларни яратиш давлат сиёсатининг устувор йўналишларидан ҳисобланади. Бундан ташқари, 2009-2012 йилларга мўлжаллаб қабул қилинган Инқирозга қарши чоралар дастурида кўзда тутилган тадбирларнинг изчиллиги билан амалга оширилиши ҳам ўз навбатида, қишлоқларни тараққий эттиришга, юртимиз обод, ҳаётимиз янада фаровон бўлиши учун имконият яратиши шубҳасиздир.

Энг муҳими, қишлоқ аҳолиси учун зарур шароитлар яратиш, энг аввало, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ислохотлар жараёнида қабул қилинаётган тегишли қонун ҳужжатлари, шу жумладан Давлат дастурида мазмун-моҳиятини аҳолининг кенг қатламига етказиш устувор вазифалардан саналади. Бинобарин, юртбошимиз И.Каримов таъкидлаганидек, «Аслида, ҳар қандай ислохотнинг энг муҳим самараси, аввало, халқнинг маънавий-руҳий қарашларидаги янгилашни жараёнида, унинг онгу тафаккурининг юксалиши, мамлакатда юз бераётган ўзгаришлар унинг ҳаётига, тақдирига дахлдор бўлганини чуқур ҳис қилиши ва шундан ҳулоса чиқариши билан белгиланади».

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти жамоаси томонидан мамлакатимиз тараққиётида тугатган ўрни ва аҳамияти беқиёс бўлган қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислохотлар ҳуқуқий асосларининг мазмунини кенг оммага етказиш ҳисобланади. Айниқса, Давлат дастурининг асосий йўналишлари мазмун-моҳиятини тизимли яхлит китоб шаклида ўқувчи-ларга етказилиши унда белгиланган чора-тадбирлари, соҳага оид қонун ҳужжатларини амалиётга таъбиқ этишда ёрдам беради. Энг муҳими, аҳолининг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда қишлоқ аҳолининг манфаатларини янада тўлиқ таъминлаш қаратилган ислохотлар моҳиятини уларга етказишнинг турли жил самарали шаклларида фойдаланиш ўз навбатида, бу борда амалга оширилаётган амалий ишларни янги босқичга кўтариш имконини беради.

(Давоми 2-саҳифада)

Азалдан тўқин ва обод бозорлар юрт кўрми ҳисобланган. Ана шу ҳикматни мезон деб билган нуроталиқлар йил бошиданок марказий деҳқон бозорини обод этишга киришдилар.

НУРОТА БОЗОРИНИНГ ЯНГИ ЧИРОЙИ

“Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастурида белгиланган кенг кўламли вазифаларни адо этиш мақсадида “Нурота деҳқон бозори” масъулияти чекланган жамиятига қарашли қуруқ ва ҳўл мевадар расталари, гўшт ва сут маҳсулотлари учун ёпиқ айвонлар ҳашар йўли билан қайтадан таъмирланди. Тадбиркорлар курган юздан зиёд дўконларда кундалик эҳтиёж моллари савдоси йўлга қўйилди. “Нурота деҳқон бозори” масъулияти чек-

ланган жамияти ҳамда қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштирувчи қирқдан зиёд фермерлар ўртасида имзоланган шартномаларга мувофиқ аҳолига ҳўл заминидида етиштирилган сабзавот, полиз, гўшт ва гўшт маҳсулотларини арзон нархларда сотилишига имкон яратилди.

Баҳриддин САДРИДДИНОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Навоий вилояти

ЙИЛ ДАСТУРИ — ПОРЛОҚ КЕЛАЖАК ПОЙДЕВОРИ

Мустиқлик йиллари қишлоқларимизни ободонлаштиришга, қўлай ва кўркем турар жойлар, замонавий коллеж, лицей ва мактаблар, қишлоқ врачлик пунктлари, болалар учун спорт қосоналари, кенг ва раво йўллар, кўприклар қуришга катта эътибор қаратилмоқда. Бугун, ҳатто, энг чекка қишлоққа борсангиз ҳам шундай қўшни қувонтирувчи, дилларга қувонч бағишловчи ўзгаришларга гувоҳ бўласиз. Буларнинг барчаси Президентимиз ташаббуси ва раҳбарлигида қишлоқда турмуш маданиятини ошириш, аҳолининг ҳаётий манфаатларини таъминлаш, қишлоқларимизни обод ва фаровон этиш борасида аниқ мақсадга қаратилган изчил сиёсатнинг амалий ифодасидир.

“Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили” Давлат дастурида кўзда тутилган чуқур ва кенг кўламли барча ўзгаришларнинг туб замирида қишлоқларимиз тараққиёти, юрт ободлиги, ҳаёт фаровонлиги, порлоқ келажак ётибди.

Дастурнинг яна бир муҳим йўналиши қишлоқ хўжалигидаги ислохотларни чуқурлаштириш, фермерлик ҳаракатини қўллаб-қувватлаш, моддий ва молиявий базасини муустаҳкамлаш, уларга янада кенг йўл очиб бериш, қишлоқ мулкдорлари, тадбиркор ва ишбилармонларнинг манфаатлари ҳимоя қилинишини таъминлашдир.

Дастурда белгиланган вазифаларни бажариш йўлида Қўрғонтепа туманида ҳам талайгина ишлар амалга оши-

рилмоқда. Жорий йилнинг ўзидида 5 та балиқчиликка, 5 та асаларчиликка, 2 та паррандачиликка ихтисослашган фермер хўжаликлари ташкил этилди. Учта алоҳида ва бешта фермер хўжаликлари қосида иссиқхоналар фаолияти йўлга қўйилди.

Натижада, ун юзтадан ортиқ янги ишчи ўринлари яратилди. Тумандаги ҳамма фермер хўжаликларида ариқлар қирққарига, дала четларига турли хил сабзавотлар экилди. Фермер хўжаликларининг ҳар бирисида иккитадан қорамол ва қамиди юзтадан парранда боқиб йўлга қўйилмоқда.

Туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Мухтор ака Қодиоров ҳамроҳлиги-

да жорий йилда ташкил этилган балиқчиликка ихтисослашган “Закир” фермер хўжалиги ишлари билан танишди.

Балиқчилик фермер хўжалиги Дардоқ қишлоқ фуқаролар йиғинига қарашли “Қизил тўқай” маҳалла фуқаролар йиғинидаги Алдашов маҳалласида — Қорадарё дарёси бўйида жойлашган.

— Туртта ҳовузда балиқ парваришини бошладик, — дейди фермер хўжалиги раҳбари Хамидулло Немазов. — Банқадан олти миллион сўм кредит олдик. Ҳозирча ҳовуларга дўнгитсёна балиқлари қавогини ташладик. Яқинда сазан балиғи қавогини олиб келамиз.

Фермернинг таъкидлашича, балиқчиликни ривожлантириш учун барча зарур шарт-шароитлар яратиб берилди.

Сентябрь-октябрь ойларида дастлабки маҳсулот олина бошланди. Бу йил 8 тонна балиқ етиштириш режалаштирилган. Ҳозирги кунда ҳовулар атрофи ободонлаштирилмоқда. Балиқларни мўтадил парваришлаш учун зарур озуқалар захираси яратилмоқда.

Шунингдек, фермер хўжалигида 80 та ўрдақ парвариш қилинмоқда. Қунига 30-40 дондан туҳум олинмоқда. Икки

бош қорамол боқилмоқда. Сут, қатиқ, туҳум хўжалигининг ўзидан чиқмоқда.

— Туманда иккита пишиқ гишт ишлаб чиқарадиган завод қурилиши бошланди, — дейди Мухтор ака Қодиоров. — Жорий йилнинг тўртинчи қоратига заводлар ишга тушган, йилига 2 миллионга гишт ишлаб чиқариш имкониятига эга бўлганди, уй-жой қураётганлар арзон ва сифатли гишт билан таъминланади. Яқиндан 30 нафар ишчи ўрни яратилади. Қишлоқда турмуш даражасини юксалтиришга қаратилган узок муددатли ва бир-бири билан чамбарчас боғлиқ кенг кўламли чора-тадбирларни амалга ошириш, қишлоқ тадбиркорларини ва фермер хўжаликларини ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш каби давлат дастурида белгиланган тадбирларни бажариш биринчи галдаги вазифамиздир.

Ҳа, қишлоқларнинг фаровонлигига эришиш, аҳоли ҳаёти учун қўлай ва замонавий шарт-шароитларни яратишдек савобли ишларни амалга ошириш учун қўрғонтепалликлар ҳам бор имкониятларини ишга солишмоқда.

Дилмурод ҚИРҒИЗБОВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

Андижон вилояти

ҒОЛИБ ПОЧТАЧИЛАР ТАҚДИРЛАНДИЛАР

Тошкент вилояти алоқа ходимлари бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси томонидан ўтказилган бу беллашувда Паркент туманидаги Чанги алоқа бўлими бошлиғи Мунаввар Аскархонова совринли биринчи ўринни кўлга киритди.

Иккинчи ва учинчи ўринларни эса Паркент-1 алоқа бўлими бошлиғи Насиба Фатхуллаева ҳамда марказий алоқа бўлими почтачиси Хамидулло Исмоиловлар эгалладилар.

Ғолиблар “Ўзбекистон почтаси” ОАЖ ҳамда вилоят алоқа ходимлари бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси томонидан муносиб тақдирландилар.

Акбар АЛИЕВ

Тошкент вилояти

Qishloq hayoti
Қишлоқ ҳаёти

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекс таркибидида ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар —

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги,
“Ерғодезқадастр”, Табиғатни муҳофаза қилиш Давлат қўмиталари,
“Ўзодмахсулот”, “Ўзкимёсанот”, “Ўзгросуғурта”, “Ўзвинсаноат-холдинг”,
“Ўзбекенгилсаноат”, “Ўзқишлоқхўжаликмашилизинг” компаниялари,
“Ўзпахтасаноат”, “Ег-мой ва озик-овқат саноати”, Ўзбекистон фермер хўжаликлари, “Ўзгросервис”, “Ўзгўштсаноат” уюшмалари, “Агробанк”,
“Қишлоқ қурилиш банк”, Халқ банки, “Гидрометеорология” бош бошқармаси,
Агросаноат ходимликкасаба уюшмаси Марказий кенгаши,
“Ўздавдонинспекция”, “Сифат” маркази

Ветеринария.

МОЛИ СОВНИНГ КЎНГЛИ ЧОҒ

Мамлакатимизда аҳоли фаровонлигини янада ошириш, эл дастурхони тўқинлигини таъминлаш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, гўшт ва сут маҳсулотларини кўпайтириш, чорвачилик тармоғини қўллаб-қувватлаш муҳим вазифалардан этиб белгиланган. Таъкидлаш жоизки, амалий ишлар натижаси кўзга яққол ташланиб, ушбу маҳсулотлар сероблиги, пировардида эса арзонлашувиغا эришляпти.

Президентимизнинг 2006 йил 23 мартдаги "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва моллар кўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда 2008 йил 21 апрелдаги "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларида чорва моллар

кўпайтиришни рағбатлантиришни кучайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорлари кенг қўламли ишларга дастуриламал вазифасини ўтаётди. Мустаҳкам озуқа базаси яратиш,

чорва наслини яхшилаш борасида қатор ишлар амалга оширилди. Зооветеринария хизмати кўрсатиш сифати ошди. Бунинг билан Тошкент вилоятида олиб борилаётган таъйин-ҳаракатларда ҳам кўриш мумкин.

Яқинда Тошкент вилояти Окқўрғон тумани давлат ветеринария нazorати бўлимида соҳа мутахассисларининг анжумани бўлиб ўтди. Унда бугунги куннинг муҳим масалалари, эришилган натижалар ва амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар хусусида сўз борди.

Президентимизнинг соҳага доир қарорлари аҳоли бандлигини ошириш, гўшт ва сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, фаровонлики янада мустаҳкамлаш

имконини берди, — дейди Тошкент вилояти Давлат ветеринария нazorати бошқармаси бошлиғи Малика Сатторова. — Вилоят чорвадорлари чорва моллари бош сонини кўпайтириш баробарида уларнинг наслини яхшилаш, соғломлигини таъминлашга эътибор қаратишмоқда. Шу ўринда айтиб ўтиш керакки, чорва моллари соғлиғи бевосита аҳолининг саломатлиғи билан ҳам боғлиқ.

Анжуманда таъкидлаб ўтилганидек, мавжуд қорамолларнинг 90 фоиздан ортиғи шахсий ёрдамчи ва деҳқон хўжаликларида истифодада. Бу эса, ўз навбатида, улarga хизмат кўрсатиш тизимини такомил-

Карор ва ижро

лаштириш заруратини юзага келтирганди. Президентимизнинг қарори билан бу борада қатор қўлайликлар яратилди. Вилоятдаги омикта ем, шөлху ва шрот маҳсулотлари етказиб беришга ихтисослашган бош бирлашма ва унинг тасарруфидоги туман ҳамда шаҳар жамиятлари жойлардаги шохобчалар орқали фермерлар ва аҳолига намунали хизмат кўрсатишмоқда. Жойларда ташкил этилган "Насл хизмат" корхоналари бу борадаги ишларнинг самарадорлиги ошаётганлигини далолат бераётди. Сунъий қочирш шохобчаларида чорва наслини яхшилаш борасида амалий ишлар қилинмоқда. Зооветеринария хизмати кўрсатиш корхоналарининг зарур зоотехник ва лаборатория хизматлари билан таъминлаш чорва молларнинг соғлиғи доимо диққат-эътиборда бўлиб келаётганлигини кўрсатади. Чорва наслининг яхшилиб бориши, уларнинг ҳар хил касалликлардан ҳимоя қилиниши, зарурий чора-тадбирлар қўрилиши маҳсулот ҳажмининг кўпайиши ҳамда сифатининг ошишига асосий омил бўлмоқда. Соҳа янада ривожлантириш учун имтиёзлар яратиш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, тижорат банклари ва Аҳоли бандлигига қўмаклашиш маркази томонидан микрокредитлар ажратиш кенгайтириляпти.

Тадбирнинг яна бир аҳамиятли томони шундаки, иштирокчилар ўзаро фикр, тажриба ва малака ошириш имконига ҳам эга бўлишди. Зооветеринария пунктларида бўлишиб, ўларда яратилган имкониятлар, тўпланган тажриба, мутахассисларнинг иш фаолияти билан танишдилар.

Пардабой ЭРГАШЕВ

Тошкент вилояти

«ҚИШЛОҚ ТАРАҚИЁТИ ВА ФАРОВОНЛИГИ» НОМЛИ АМАЛИЙ ҚЎЛЛАНМА

(Боши 1-саҳифада)

Қўлланмада «Қишлоқ тарақиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури моҳиятидан келиб чиқиб, қишлоқ хўжалигидаги иқтисодий ривожлантириш асосларини ривожлантириш, қишлоқ аҳолисининг ҳуқуқ ва манфаатлари ҳимоясини таъминлаш масалалари ёритиб берилган. Қишлоқ инфратузилмасини ривожлантиришда маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг вазифалари, фуқаролик жамияти институтлари фаолиятининг асосий йўналишлари, қишлоқ хўжалигида экологик қонунийлик талабларини амалга оширишда жамоат бирлашмалари иштирокининг ҳуқуқий масалалари ҳамда оммавий ахборот воситаларининг вазифалари тизимли таҳлил этилган. Шунингдек, қишлоқ иқтисодий ривожлантириш бошқариш тартиби ва асослари, молиявий манбалари, қишлоқ аҳолисини, айниқса, ёшларни иш билан таъминлаш, уларнинг даромади ва фаровонлигини оширишнинг ҳуқуқий қарорлари, қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳодимларнинг меҳнат ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, қишлоқ аҳолисининг тиббий маданиятини оширишнинг ташкилий ҳуқуқий асослари, қишлоқ жойларида ҳомиёлик фаолиятини амалга ошириш билан боғлиқ масалалар ёритиб берилган. Қишлоқ аҳоли пунктларини ободонлаштириш, қишлоқда жисмоний тарбия ва спортни ривожлантириш ҳамда қишлоқ мактаб ва коллежаларнинг моддий техник базасини мустаҳкамлаш, қишлоқ минтақаларида таълим даражаси ва сифатини юксалтиришнинг ҳуқуқий жиҳатлари, қишлоқда тадбиркорлик фаолиятини ҳуқуқий таъминлаш, қишлоқ жойларида автомобил йўл қўрилишини ривожлантириш ва транспорт хизмати кўрсатиш, фермер хўжа-

ликларига имтиёз ва преференция берилишига оид долзарб мавзуларнинг моҳияти қонун ҳужжатларининг ривожланиш жараёнида эътиборга олинб таҳлил этилган.

Бундан ташқари, қўлланмада қишлоқ хўжалигида тулпорқондорлигини ошириш ва ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, қишлоқ жойларида яқка тартибда уй-жой қуриш учун ер ажратиш ва ундан фойдаланиш тартиби, қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви ва электр энергияси билан таъминлашнинг ташкилий-ҳуқуқий жиҳатлари баён этиб беришга алоҳида эътибор қаратилган.

Шу билан биргаликда, қўлланмада қишлоқ тарақиёти бўйича халқаро ташкилотлар фаолиятининг асосий йўналишлари, улар томонидан мазкур соҳага оид қабул қилган ҳужжатлари, шунингдек Европа Иттифоқи давлатларида қишлоқ тарақиётига оид қонунчиликнинг ривожланиши таҳлил қилинган. Қишлоқ хўжалигидаги иқтисодлар ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш заруриятини инобатга олиб қўлланмада фермер хўжаликлари ташкил этишда қишлоқ жойларида қонунчилигининг ўзига хос хусусиятлари, хусусан фермерга қўйилаётган талаблар, улarga ажратилаётган ер участкаларининг микдори, қишлоқ хўжалиги ерларини фермер хўжаликларига ижарага бериш тартибига оид бўлган мақолатар оммабоп тарзда ифода этиб берилган.

Қўлланманинг алоҳида бўлими «Ўзбекистон Республикасининг қишлоқ тарақиёти ва фаровонлигига тааллуқли бўлган қонун ҳужжатлари рўйхати» деб номланиб, унда мамлакатимизнинг қишлоқ тарақиёти ва фаровонлигига оид норматив-ҳуқуқий базаси тизим-

лаштирилган ҳолда алоҳида, яъни қишлоқ тарақиёти ва фаровонлигига оид қонунлар рўйхати, Ўзбекистон Республикасининг Президентининг фармонлари рўйхати, қарорлари рўйхати, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари рўйхати ўз ифодасини топган. Ушбу тизимли таҳлил эса, ўз навбатида, қишлоқ тарақиёти ва фаровонлигига оид қабул қилинган норматив-ҳуқуқий базадан унмўли фойдаланишга ёрдам беради.

Қўлланмада шунингдек, қишлоқ тарақиёти ва фаровонлигига оид қонун ҳужжатларида қўлланилган асосий тушунча ва атамаларнинг изоҳли лўғати ўз аксини топган бўлиб, мазкур лўғат ўқувчи учун қўлай бўлган жадвал кўринишида берилганлиги, ўз навбатида ҳуқуқий қўллаш амалиётида мазкур қонун ҳужжатларини ҳаётга татбиқ этишда қатор қўлайликлар яратди.

Мазкур амалий қўлланма Давлат дастурининг асосий йўналишлари мазмун-моҳиятини очиб беришга бағишланганлиги бос, унда Ўзбекистон Республикасининг Президентининг 2009 йил 26 январдаги «Қишлоқ тарақиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастури тўғрисидаги ПҚ-1046-сонли қарори ва у билан тасдиқланган Давлат дастурининг матни илова тарзида берилган. Ушбу Давлат дастури қўлланманинг VI-бўлимида ўқувчи учун қўлай бўлган ҳамда оммабоп тарзда схема кўринишида ифодаланиб, улarda Давлат дастурининг асосий йўналишлари, шунингдек ҳар бир йўналишда амалга оширилиши лозим бўлган чора-тадбирлар назарда тутилган.

В.АХМАДЖОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Қишлоқ ва сув хўжалиги
вазирлиги
бўлим бошлиғи.

Хавфсизлик қондаси — умр фойдаси

Корхонанинг пропан-бутан аралашмаси олиш цехи суьултирилган газ ишлаб чиқаришга ихтисослашган бўлиб, унинг етказиб бераётган маҳсулотига бўлган талаб қундан-қунга ортиб бормоқда. 1997 йилда пропан-бутан аралашмаси олинадиган қурилманинг биринчи навбати ишга туширилган бўлса, бу қурилма йилга 3 миллиард кубметр табиий газни қайта ишлаб, унинг таркибида 50000 тонна суьултирилган газ ишлаб чиқара бошлаганди. Кейинги йилларда цех янада кенгайиб, бундай қурилмалар сони 4 тага етди. Ана шундай мураккаб қурилмалар тизимини ишлатишда аввало меҳнат муҳофазаси алоҳида ўрин тутди. Шу босис ҳар бир ҳодимдан хавфсизлик қондаларига қатъий амал қилиш талаб қилинади. Афсуски, орамизда ўз соғлиғига бефарқ қарайдиган, меҳнат муҳофазаси талабларига қатъий риоя қилиш ўрнига техника хавфсизлиги қондаларини эътиборсиз қолдирадиган ҳодимлар ҳам учраб туради. Бунинг олдини олиш учун бевосита цехнинг ўзида муҳандис-техник ҳодимлар учун ҳам, ишчилар, операторлар учун ҳам техника хавфсизлиги бўйича ўқув курслар ташкил қилинган. Ишга қабул қилинаётган ҳар бир ҳодим дастлабки меҳнат муҳофазаси йўриқномаси билан чуқур таништирилади. Иш жараёнида ҳам техника хавфсизлиги ва меҳнат муҳофазаси бўйича суҳбатлар, жонли мулоқотлар, тушунтириш ишлари ва белгиланган режалар бўйича ўқув машғулотлари ўтказиб борилади. Шунингдек, жамоадаида меҳнат муҳофазаси ва техника хавфсизлигига қатъий амал қилган ҳолда юқори унмдорликка эришган ҳодимларни моддий ва маънавий рағбатлантириб бориш йўлга қўйилган.

Мураккаб технологик жараёни хавф-хатарсиз бошқаришда ОHSAS-18001 стандартлар талабини ҳар бир ҳодимга етказиш чоралари қўрилмоқда, улarga хавфсизлик қондаларига доир йўриқномаларни мунтазам еслатиб туриш йўлга қўйилган. Айниқса, касб касалликларига олиб келувчи омилларни бартараф қилишга алоҳида эътибор берилади. Ҳодимларнинг иш жараёнида қулай, енгил ва ҳар томонлама хавфсиз бўлган кийим-кечак, ҳимоя воситалари, дори-дармонлар, сифатли ҳамда юқори калорияли озиқ-овқат билан таъминланиши йўлга қўйилган. Олиб бориладиган бу ишларнинг самараси жамоа аъзоларининг саломатлигига ўз аксини топтоқда.

Ҳодимларни ҳар қандай бахтсиз ва фақуллода ҳодисаларга ҳам жисмоний, ҳам руҳий тайёрлаш катта аҳамиятга эга. Шу мақсадда Шўртан ҳарбий отряди, ёнгин хавфсизлиги ҳамда меҳнатни муҳофазаси қилиш бўлими билан ҳамкорликда турли машқлар ўтказиб келинмоқда. Яқинда цехнинг учинчи ва тўртинчи қурилмаларида ушбу бўлимлар билан биргаликда колонна К-2да аппаратининг ёрилиши ва флякшларнинг туташган жойларидан қўп микдорда газ чиққанида ва ёнгин чиққан пайтида қандай ҳаракат қилиш бўйича ўқув машғулотлари бўлиб ўтди.

Шунингдек, 28 апрель — Бутунжаҳон меҳнатни муҳофазаси қилиш кўни муносабати билан корхонамизда "Хавфсиз меҳнат учун" деб номланган қўрик-танлов ўтказилмоқда. Унда цехимиз жамоаси ҳам иштирок этаётти.

Бугунги кунда цехимизда 110 нафар ёш мутахассис меҳнат қилаётган бўлса, янгидан ўрнатилиши режалаштирилаётган қурилмалар ишга туширилган, улар сафи янада кўпаяди. Бу борада бизга "Ўзбекнефтьгаз" миллий холдинг компанияси катта ёрдам кўрсатиб келмоқда.

Ўктам НУРИДИНОВ,

"Шўртаннефтьгаз" унитар шўба корхонаси
пропан-бутан аралашмаси олиш цехининг бошлиғи.

Деҳқон ИБРАГИМОВ,

"Шўртаннефтьгаз" унитар шўба корхонаси
пропан-бутан аралашмаси олиш қурилма бошлиғи.

Қашқадарь вилояти

Қишлоқ хўжалиги учун муҳим бўлган минерал ўғитларни ташвиш, сақлаш, тарқатиш ва ишлатишнинг назорат қилиш ички ишлар идоралари ҳодимлари зиммасига юклатилган. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги ва "Ўзкимёсанот" давлат акциядорлик компанияси томонидан 2009 йил галла ҳосили учун минерал ўғитларни етказиб бериш доирда уларнинг республикамиздан ноконуний олиб чиқиб кетилиши, ўғитланиши, талон-торож қилиниши ва хонадонларда ноконуний соқланишини олдини олиш, ташвиш, сақлаш ва ишлатишнинг назоратни кучайтиришга доир чора-тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Қоракалпоғистон Республикаси ва вилоятларнинг "Қишлоқхўжаликкимё" ҳудудий акциядорлик жамиятларида ҳудудий ички ишлар идоралари ҳодимлари билан ўқув-профилактик семинарлар ўтказилди.

Айни пайтда "Қишлоқхўжаликкимё" ҳудудий акциядорлик жамиятларига қарашли аммиакли селитра минерал ўғити сақланаётган омборлар жойлардаги "Қуриқлаш" бўлимлари билан тузилган шартномаларга асосан ички ишлар идоралари ҳодимлари томонидан ишончли назорат қилинмоқда.

Таъкидлаш жоизки, минерал ўғитларни кимё корхоналаридан темир йўл транспортда "Қишлоқхўжаликкимё" ҳудудий акциядорлик жамиятига қарашли омборхоналар жойлашган темир йўл бекатларига ҳам ташиш жараёнида Транспортидаги ИИБ ҳузурида аммиакли селитрани ташилишини кузатиш бўйича ташкил этилган Алоҳида милиция батальони ҳодимлари томонидан темир йўл бекатидан омборхоналарга қўйилган масофада эса ҳудудий ички ишлар идоралари ҳодимлари томонидан кузатиб боришмоқда. Айниқса, аммиакли селитра ўғитини марказлашган омборлар ва

МИНЕРАЛ ЎҒИТГА КЎЗ ОЛАЙТИРМА

шохобчалардан ширкат ва фермер хўжаликларига олиб бориб сепиш жадвал асосида ички ишлар ҳодимлари, кимё агрономлари ва маҳалла посбонлари кузатувида амалга оширилмоқда. Минерал ўғит ортилган ҳар бир транспорт воситасининг белгиланган манзилга етиб бориши тулқ назоратга олинган.

Алоҳида милиция батальони томонидан жорий йилнинг дастлабки уч ойида "Фаргонаазот", "Максам-Чирчик" ва "Навоийазот" ОАЖларнинг "Қишлоқхўжаликкимё" акциядорлик жамияти омборларига 124519,62 тонна, шундан 5692 та вагонда жами 123480,1 тонна ва 184 та машинада 1039,5 тонна аммиакли селитра қўзатиб қўйилди.

Ички ишлар идоралари ҳодимларининг ҳушёрлиги туфайли ўғитларни кимё корхоналаридан омборлар-

гача бўлган масофа оралиғида минерал ўғитнинг ўғитланиши ва талон-торож қилинишига йўл қўйилмади.

Бирок маҳсулотларни омборхоналарда сақлаш, экин майдонларига сепиш жараёнида ички ишлар идоралари ҳодимлари томонидан 28 та ўғитлиқ ва талон-торож қилиш ҳолатлари аниқланди. Минерал ўғитлар билан боғлиқ бўлган ҳолатлар бўйича ҳуқуқий муҳофаза қилиш идоралари томонидан 16 та жиноий иш қўзғатилди. Бундан ташқари, уч нафар фуқаро маъмурий жавобгарликка тортилиб, улarga тегишли микдорда жарима солинди.

— Афсуски, қишлоқ хўжалиги экинлари унмдорлигини оширишга хизмат қиладиган бундай ҳомашени ўз манфаати йўлида талон-

Самарқандда 2009 йилнинг биринчи чорағида вилоятни иқтисодий-иқтисодий ривожлантириш аяқлори ва жаҳон молиявий-иқтисодий инқирозининг Ўзбекистон иқтисодида таъсирини бартараф этиш бўйича Президентимиз раҳнамолигида ишлаб чиқилган чора-тадбирлар дастурида назорда тутилган вазифаларни амалга ошириш масалаларига бағишланган фаоллар йиғилиши бўлиб ўтди.

Биринчи чорак САРҲИСОБИ

Вилоят ҳокими Ў.Барноев бошқарган йиғилишда таъкидланганидек, 2008 йилда бошланган жаҳон молиявий-иқтисодий инқирози дунёнинг қўллаб-мамақлаклари иқтисодиётига салбий таъсирини кўрсатаётган бир пайтда мамлакатимизда Юртбошимиз раҳнамолигида амалга оширилаётган кенг қўламли иқтисодлар ҳамда Инқирозга қарши чоралар дастурининг ҳаётга изчил татбиқ этилиши туфайли иқтисодиётнинг барқарор ўсиш суратлари таъминланмоқда.

Жумладан, Самарқанд вилоятида йилнинг биринчи чорағида ялли ҳудудий маҳсулотнинг ўсиш даражаси 2008 йилнинг шу даврига нисбатан 8,3 фоизни ташкил этди. Саноат маҳсулотлари ҳажми 20, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш 4,3, қурилиш-пудрат ишлари 12,7, чакана савдо 16,1, хизматлар ҳажми 14,3 фоизга ўсди.

Биринчи чоракка белгиланган корхоналарнинг товар ва хизматлар экспорти 2400 минг АҚШ доллари ўрнига 5655 минг доллари ташкил этди. Вилоят инвестиция дастури доирасида 18 лойиҳа бўйича 3663,6 минг доллар микдорида инвестициялар ўзлаштирилди. Иқтисодий ночор 7 корхона янги мулкдорларга сотилди ва улар томонидан 8,8 миллиард сўм ва 6,3 минг доллар микдорида инвестиция кириштирилди.

Ўтган давр мобайнида вилоятда 49 та аҳолига хизмат кўрсатиш шохобчаси ташкил этилди ва 18400 дан зиёд янги иш ўринлари яратилди.

Саноатни ривожлантириш, ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва модернизация қилиш ҳамда янги корхоналар ташкил этиш мақсадида инвестиция жалб этиш ҳудудий дастури асосида 3 та янги корхона ишга туширилди, иккита корхона ишлаб чиқариш қувватлари оширилди.

Йиғилишда йилнинг биринчи чорағида «Қишлоқ тарақиёти ва фаровонлиги йили» Давлат дастурида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан ҳам муайян ишлар амалга оширилгани қайд этилди. Жумладан, 3,3 километрик газ қувурлари, 87 километрик электр тармоқлари таъмирланди, 211,4 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилди.

Фаоллар йиғилишида ҳисобот даврида йўл қўйилган хато ва камчиликлар ҳам атрофлича муҳокама этилиб, улари бартараф этиш чоралари белгиланди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари У.Розиқуллов сўзга чиқди.

Ғ.ХАСАНОВ,
ЎЗА муҳбири

Самарқанд вилояти

Фестиваль

ЎЗБЕК КИНОИЖОДКОРЛАРИНИНГ КАТТА ЮТУҒИ

Ўзбек киноижодкорлари томонидан суратга олинётган бир қатор фильмлар турли фестивалларда муносиб тақдирланаётгани ва юқори баҳога сазовор бўлаётгани юртимизда кино санъати жадал ривожланиб бораётганидан далолат беради.

15-20 апрель кўнлари Москвада ўтган XI Халқаро детектив фильмлар ва ҳуқуқий мавзудаги теледастурлар фестивали — "ДетективФЕСТ" якунларига кўра "Ўзбеккино" миллий агентлиги томонидан тақдим этилган "18-квадрат" ҳамда "Ҳақиқий эркаклар ови" фильмлари икки йўналиш бўйича эътироф этилди.

Фестивалда 20 дан ортиқ давлат вакиллари детектив жанридаги киноасарлари билан иштирок этишди. Жумладан, тадбир доирасида телевизион дастурлар ва ҳужжатли фильмлар намойиши ҳам бўлиб ўтди. Жами бўлиб 230 та фильм ҳайбат аъзолари томонидан ўрганилди.

Мурод Муҳаммад Дўст сценарийи асосида режиссёр Жаҳонгир Қосимов томонидан суратга олинган "18-квадрат" фильми фестивалнинг детектив фильмлар секциясида "Энг яхши ҳарбий детектив фильм" йўналиши бўйича мукофот ва диплом олди. 2006 йилда катта экранларга чиққан Жасур Исҳоқов режиссёрлиги остидаги "Ҳақиқий эркаклар ови" фильми эса "Саргузашт детектив" номинацияси бўйича махсус мукофот билан тақдирланди.

Суннатилла ИСЛОМОВ

Назорат

зилган тадбирда Гурлан туманида яшовчи Т.Матўрозов укаси О.Матўрозов билан бирга шу туманда яшовчи фуқаро Ж.Тўраевга ҳеч қандай ҳужжатларсиз умумий нархи 4 миллион 793 минг 586 сўмлик 7 тонна аммофосни 3 миллион 780 минг сўмга сотганлиги аниқланиб, ушундан. Олиб бориладиган дастлабки суриштирув жараёнида Т.Матўрозовнинг хонадонидан сотиш мақсадида сақлаб қўйилган 63360 килограмм сульфат-аммоний, карбонид, суперфос ва аммофос ўғитлари борлиги аниқланиб, уларнинг барчаси далилий ашё сифатида олинди. Ака-ука Матўрозовларга нисбатан жиноят иши қўзғатилди.

Минерал ўғитларни ўғитланиши, талон-торож қилиниши, четга олиб чиқилиши ва хонадонларда ноконуний соқланиши бўйича аниқланган ҳолатлар бўйича жавобгарлардан 253 тонна 361 килограмм микдордаги ўғит мусодара қилинди.

Албатта, қишлоқ хўжалиги экинларидан юқори ҳосил олиш ва дастурхонимиз тўқинлигини таъминлашда минерал ўғитлар муҳим аҳамият касб этади. Шундай экан, заминимизни озиклантирадиган, унга қувват бағишлайдиган минерал ўғитларга кўз олайтириш виждонга ҳиёнатдир.

Норали ОЧИЛОВ,

ИИБ Матбуот маркази

Бош инспектори, лейтенант.

Ўтган йилда вужудга келган, ҳозирда жаҳон миқёсида давом этаётган молиявий-иқтисодий инқирознинг салбий таъсирини бартараф этиш ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Таъкидлаш жоизки, шундай мураккаб шароитда, ўтган йилда иқтисодиётимизда барқарор суръат билан ўсиш кузатилди. Бугунги иқтисодий кўрсаткичлар таҳлили ҳам тараққиёт сари дадил одимлаётганимиздан далолат бермоқда. Бу, аввало, мамлакатимизда Президентимиз раҳбарлигида амалга оширилаётган кучли ижтимоий-иқтисодий сиёсат, иқтисодиётнинг барча жабҳаларида олиб борилаётган ислохотлар ва бунинг учун яратилган ҳуқуқий асос – мустаҳкам пойдеворимиз самарасидир.

Бу жараёнда иқтисодиётнинг қон томирига менгзаладиган банклар муҳим вазифаларни амалга ошириб келмоқда. Негаки, мамлакатнинг иқтисодий-молиявий барқарорлиги, тараққиётнинг муҳим омилли айнан молия муассасаларининг самарали фаолиятига боғлиқ. Юртбошимиз 2008 йилда мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш йўналиши ва 2009 йилга мўлжалланган иқтисодий дастурнинг энг муҳим йўналишлари бағишланган Вазирлар Маҳкамаси мажлисидаги маърузасида, инқирозга қарши чораларни белгилаб берар экан, биринчи навбатда, банклар, уларнинг муассислари капиталлашуви даражасини ошириш бўйича бошланган ишларни охиригача етказиш, ўз низоми жамғармаси микдори белгиланган кўрсаткичларга олиб чиқиш лозим, дея алоҳида таъкидлаб ўтди.

Президентимизнинг "Агробанк акциядорлик тижорат банкини ташкил этиш тўғрисида"ги қарорига асосан

вомида банк томонидан 197 млрд. сўм микдорида инвестиция кредитлари ажратилди.

Ўтган 2008 йилда қишлоқ хўжалик қороналарига ажратилган 79,4 млрд. сўм сармоа галла ўриш комбайнлари, ҳайдов ва чопиқ трак-

ичимлик суви ва табиий газ билан таъминлаш дастурига киритилган 27 та, қишлоқ хўжалик қороналарини таркибий қайта қуриш Агентлигининг учта йўналиш бўйича 61 та объекти молиялаштирилди.

Шу билан бирга банк ўз маблағлари ҳисобидан давлат унитар қороналарини ҳам молиялаштирди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2008 йил 7 майдаги "Мелиорация ва бошқа сув хўжалиги ишларини амалга оширишга иқтисолаштирилган давлат унитар қороналарини ташкил қилиш ва улар фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорига мувофиқ жами 49 та Давлат унитар қороналарига техника қурулланниш учун жорий йилда 6 млрд. 907 млн. сўмлик кредитлар ажратилди.

икки томонлама доиравий битим асосида кенг қамровли муносабатлар ўрнатилиб, истиқболли лойиҳаларни жалб қилиш ва молиялаштириш имкониятлари ўрганилмоқда.

Президентимизнинг 2007 йил 12 июлдаги "Банкларнинг капиталлашуви янада ошириш ва иқтисодиётни модернизациялашдаги инвестиция жараёнларида уларнинг иштирокини фаоллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори қабул қилиниши муносабати билан тижорат банкларининг инвестиция жараёнида иштирок этиш имкониятлари янада орди. Қарорга асосан Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва банк ўртасида 2008 йил 25 майда 10 млрд. сўмлик кредит линияси очилди тўғрисида шартнома имзоланди. Ўтган йил давомида ушбу кредит

Президентимизнинг 2008 йил 27 мартдаги "Нақд пул маблағларини жалб қилиш ва унга бўлган эҳтиёжни таъминлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш, шунингдек жойларда аҳолининг озиқ-овқат ва бошқа халқ истеъмоли молларига бўлган талабини қондириш мақсадида банк филиаллари томонидан янги савдо дўконларини қуриш ҳамда фаолият юритмаётган савдо дўконларини таъмирлаш учун ҳисобот йилида жами 226 та савдо дўконини таъмирлашга 1 млрд. 514 млн. сўмлик ва 181 дон янги савдо дўкони қуриш учун 2 млрд. сўмга яқин кредитлар ажратилди.

Чорвачиликни ривожлантириш, аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган талабини тўлароқ

рақамига ўтказиб берилмоқда.

Мамлакатимизда кириб келаётган йўлга ном бериш ва шу асосда кенг қўлланли хайрли ишларни амалга ошириш анъанасига айланган. Эртанинг эгалари – ёшларга қаратилган эътибори ҳамхўрликнинг ёрқин намунаси сифатида 2008 йил "Ёшлар йили" дея номланди. Президентимизнинг "Ёшлар йили" Давлат дастури тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида ёш оилаларни қўллаб-қувватлаш учун 7,6 млрд. сўм микдорида истеъмол кредитлари ажратилди.

Президентимизнинг 2007 йил 18 майдаги "Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармонининг ижросини таъминлаш мақсадида йил давомида 6 млрд. сўмга яқин микрокредитлар ажратилди. Аҳолини, айниқса ёш оилаларни шинам уй-жойлар билан таъминлаш мақсадида банк томонидан жорий йилда 105 та оилага салкам 5 млрд. сўм имтиёзли шартларда кредитлар ажратилди.

Банкнинг молиявий барқарорлиги янада мустаҳкамланиши халқаро ташкилотлар томонидан ҳам эътироф этилаётди. Жумладан, 2008 йилнинг 11 – августда "Fitch Ratings" халқаро рейтинг компанияси банкка "Барқарор" тоифадаги тўлиқ рейтингини берди. Ушбу эътироф хорижий инвестицияларни жалб этиш, халқаро молия институтлари билан ҳамкорликни янада кенгайтириш ҳамда чуқурлаштириш юзасидан янги имкониятларни кенгайтиради. Ўтган йилда банк халқаро даражада эътироф этилган "The Banker" журналі томонидан ўтказиладиган танловда голиб бўлди ва Ўзбекистоннинг энг яхши банки, деб эътироф этилди ҳамда "Йил банки 2008" сертификатига сазовор бўлди. Ўзбекистон Республикаси "Ахбор-Рейтинг" рейтинг компанияси томонидан кредит рейтингининг миллий шкаласи бўйича "изА+ рейтинг" тасдиқланди ва унга кўра Банкнинг юқори даражали кредит тўловига лаёқатлиги ҳамда кредит таваккалчилигини паст даражада белгиланди.

Президентимизнинг 2008 йил 31 октябрдаги "Аҳолининг омонатларини жалб қилиш бўйича Республика тижорат банклари ўртасида танлов ўтказиш тўғрисида"ги қарорига асосан банклараро ўтказилган танловда "Энг яхши эмитент банк" номинацияси бўйича банк биринчи ўринни эгаллади. Шунингдек, "Қишлоқларда аҳоли омонатларини жалб қилиш бўйича йилнинг энг яхши банк филиали" номинацияси бўйича банкнинг Чуст филиали биринчи ўрин соҳибига айланди.

Мамлакатимизда аҳоли фаровонлигини янада ошириш, иқтисодиёт барқарорлигини таъминлаш борасида қатор ишлар амалга оширилмоқда. Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йилида ушбу ишлар қўламини янада кенгайтириш. Президентимизнинг 2009 йил 30 мартдаги "Агробанк" акциядорлик тижорат банкини ташкил этиш тўғрисида"ги

ОАТБ "Пахтабанк" негизида ОАТБ "Агробанк"нинг ташкил этилиши натижасида қишлоқ хўжалик комплексига оид барча қорона ва ташкилотларни, хусусан пахта-дон ва боғ-узумчилик йўналишидаги фермер хўжаликларига тўлиқ, самарали, комплекс банк хизматларини кўрсатиш имконияти яратилди.

Банк олдида пахта ва галла маҳсулотларини қайта ишлаш, сақлаш, ташиш ва сотишга ихтисослашган пахта тозалаш ва донни қайта ишлаш саноати қороналарига кредит бериш ва молиялаштириш механизмларини изчил такомиллаштириб бориш, халқаро молия институтлари ва етакчи хорижий банкларнинг имтиёзли кредитлари, инвестициялари ҳамда грантларини жалб этиш, кейинчалик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқарувчилари ва республика иқтисодиёти агросаноат сектори қороналарини ана шу маблағлар ҳисобига қайта молиялаштириш каби аниқ вазифалар белгилаб берилди.

Банклар фаолиятига қаратилган алоҳида эътибор натижасини мамлакатимиздаги йирик молия муассасаларидан ҳисобланадиган, иқтисодиётнинг муҳим тармоқларини ривожлантиришга қўшимча қўриқлаб келаётган ОАТБ "Агробанк" ("Пахтабанк")нинг ўтган йилги эришган натижалари ва бугунги фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин.

Банк капиталли 2008 йил 31 декабрь ҳолатига 131,2 млрд. сўмни ташкил этди ва йил бошига нисбатан 23 млрд. сўмга ошди, бунда устав капиталли ҳисобот даврига 50 млрд. сўмни ташкил қилди ва йил бошига нисбатан 28,5 фоизга ошди. Банк томонидан эълон қилинган 100 млрд. сўмлик устав капиталли тўлиқ шакллантириш мақсадида 50 млрд. сўмлик қўшимча акцияларнинг 14-эмиссиясини муомалага чиқариш тўғрисидаги қарор давлат рўйхатидан ўтказилди.

Мақсадли қамғармалар ва халқаро молия ташкилотлари кредитларини жалб этилиши, йирик инвестиция лойиҳаларига маблағларни инвестиция қилиш ҳажмларининг ўстирилиши натижасида банк ресурс базасида жалб қилинган мақсадли кредит ресурслари салмоқли ўлушларда шаклланди. Хусусан, банк томонидан жалб қилинган мақсадли кредит ресурслари ҳисобот даврига 183,8 млрд. сўмни ташкил этиб, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 30,8 млрд. сўмга кўпайди.

Хисобот даврида банкнинг жами активлари 959,6 млрд. сўмни ташкил этди. Кредит қўйилмаларининг қолдиги ўтган йилга нисбатан 39,3 фоизга ўсди. Кредит қўйилмаларининг 66 фоизини узоқ муддатли кредитлар ташкил этди. 2008 йил да-

АГРОБАНК: Янги вазифалар масъулиятни янада оширди

Иқтисодиётнинг реал сектори қороналарини молиявий қўллаб-қувватлаш, уларни модернизация, реконструкция, техника ва технологик жиҳозлаш орқали экспорт, импорт ўрнини босувчи, жаҳон андозаларига мос келадиган рақобатбардор маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қороналарга айлантириш мақсадида банк ўз маблағлари, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт фондининг имтиёзли маблағлари ҳисобидан инвестиция кредитлари ажратмоқда.

Вазирлар Маҳкамасининг 2007 йил 3 апрелдаги "2007-2011 йилларда пахта тозалаш саноати қороналарини модернизация ва реконструкция қилиш дастури тўғрисида"ги қарори асосида 2008 йилда ушбу мақсад-

линия маблағлари ҳисобидан бугуннинг долзарб ҳамда истиқболли соҳаси – мева-сабзавот ва гўшт-сут маҳсулотларини қайта ишлашни йўлга қўйиш учун 20 га яқин миқозда кредитлар ажратилди.

Хисобот йилида банк филиаллари томонидан хизмат кўрсатилаётган кичик бизнес субъектлари сони 119 956 тани ташкил этиб, йил бошига нисбатан 6 336 тага кўпайди. Ўтган йилда кичик бизнес субъектларининг 22 640 та лойиҳаси молиялаштирилди, берилган кредитларнинг умумий ҳажми 83,4 млрд. сўмни ташкил этди. Ушбу сармоа ҳисобига яратилган ишчи ўринлари сони 32 404 тага кўпайди ва ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 6 271 тага ўсди. Кредитлар ҳисобига ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ва кўрсатил-

қондиришга алоҳида эътибор қаратилаяпти. Айни шу хайрли жараёнга молия муассасаси муносиб улуш қўшмоқда. Президентимизнинг "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларига чорва молларини қўпайтиришни рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ҳамда "Шахсий ёрдамчи, деҳқон ва фермер хўжаликларига чорва моллари қўпайтиришни рағбатлантириш кучайтириш ҳамда чорвачилик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни кенгайтириш борасида қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарорлари дастурий амал вазифасини ўтаётди.

Бугунги кунда банк филиалларида ҳисоб рақамлари очилган 105 та агрофирмаларга тузилган шартномалар асосида тўлақонли банк хизматлари кўрсатиб келинмоқда. Агрофирмалар банкнинг молиявий мадади билан замонавий технология ва ускуналар ўрнатиш, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини ошириш, янги ишчи ўринларини ташкил этиш, энг асосийси экспорт салоҳиятини оширишга эришмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2007 йил 21 майдаги "Ўзбекистон Республикасида 2010 йилгача бўлган даврда хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантиришни жадаллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ҳамда 2007 йил 7 ноябрдаги "Банк тизимини янада ривожлантириш ва бўш пул маблағларини банк айланишга жалб этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарорларига мувофиқ банк хизмати турларини қўпайтириш ва аҳолини,

ларга жами 5 млрд. 453 млн. сўмлик кредитлар ажратилди.

Республика иқтисодиётининг реал секторини, хусусан тадбиркорлик субъектларининг инвестиция лойиҳаларини молиялашда халқаро молия институтларининг кредит линияларидан ҳам фойдаланимоқда. Германиянинг КФВ банки, Осиё Тараққиёт Банки (ОТБ), Европа Тикланиш ва Тараққиёт Банки (ЕТТБ), Германиянинг "Хипоферайнс Банк" кредит линияларининг тадбиркорлик субъектларининг импорт ўрнини босувчи ҳамда экспортбон маҳсулот ишлаб чиқаришга йўналтирилган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш мақсадида очилиши ва банк томонидан муваффақиятли ўзлаштирилиши бунинг яққол далилидир.

Юқорида номи келтирилган кредит линияларининг жалб этилиши натижасида хусусий тадбиркорлик субъектларининг 52 та инвестиция лойиҳалари молиялаштирилган бўлиб, бунинг натижасида 1644 дан зиёд янги ишчи ўринлари яратилди. Ушбу лойиҳаларнинг амалга оширилиши натижасида 2008 йил 31 декабрь ҳолатига жами 57 261 млрд. сўмга тенг импорт ўрнини босувчи ва экспортга йўналтирилган маҳсулотлар ишлаб чиқарилган бўлиб, шундан 14 млн. АҚШ долларидан зиёдроқ маҳсулотлар экспортга йўналтирилди.

2008 йил давомида масъулият чекланган жамият шаклидаги "Roison White Goods" қўшма қоронаси учун кир ювиш машиналари ва музлаткичлар ишлаб чиқариш лойиҳасини қўллаб-қувватлаш мақсадида Германиянинг "Bayerische Hypo- und Vereinsbank AG" банки кредит линияси орқали 1 млн. 436 минг Евро микдоридан ресурс жалб қилинди. Шу билан бирга ўз маблағлари ҳисобидан "Бухоро Гилам" акциядорлик жамиятига 796,8 минг АҚШ долларини микдоридан қўшимча молиялаштириш операцияси амалга оширилди.

Германиянинг "Банк Гезельшафт Берлинер" банки билан имзоланган

ган хизматлар ҳажми 34 млрд. 781 млн. сўмга ўсди.

Банк томонидан иссиқхона ташкил этиш ва паррандачилик фермаларини яратишга ҳам қатта эътибор қаратилаётди. Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида 2008 йил давомида тадбиркорлик субъектларига иссиқхона ташкил этиш учун 1,2 млрд. сўм, паррандачилик фермаларини ташкил этишга эса 1,5 млрд. сўм микдорида кредитлар ажратилди. Банк филиаллари томонидан ҳудудий "Матлуботсавдо" компаниялари тизимидаги қороналар ва бошқа савдо ташкилотларига озиқ-овқат маҳсулотлари ҳамда халқ истеъмоли моллари сотиб олиш учун ўтган йил давомида 64,5 млрд. сўмлик кредитлар берилди. Хисобот йилида банк кредитидан фойдаланувчи савдо қороналарининг улгуржи ва чакана товар айланимаси 403,5 млрд. сўмни ташкил этди.

Банк тизимида 14 728 та тадбиркор аёллар ҳисоб рақамини очиб фаолият юритиб келмоқда. Фаолият юритаётган тадбиркор аёлларга ўтган йил давомида 12 млрд. 291 млн. сўм микдорида кредитлар ажратилди.

Сервис соҳасини ривожлантириш, аҳолига қўлайлик яратиш баробарида янги иш ўринлари ташкил этишда ҳам муҳим аҳамиятга эга. Шу боис, мамлакатимизда мазкур соҳага алоҳида эътибор қаратилаяпти. Ўтган йилда шу мақсадда банк 4 млрд. 106 млн. сўм сармоа йўналтирилгани ҳам фикримизнинг исботидир.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 5 январдаги "Йирик саноат қороналари билан касаначиликни ривожлантириш асосидаги ишлаб чиқариш ва хизматлар ўртасида кооперацияни кенгайтириш рағбатлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони ижросини таъминлаш борасида амалга оширилган ишлар натижасида касаначиликни ривожлантириш, қўшимча ишчи ўринлари яратиш учун 735 млн. сўм микдорида имтиёзли кредитлар ажратилди.

айниқса ёшларни ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун банк филиаллари томонидан истеъмол кредитлари ажратилиш кенгайтирилди.

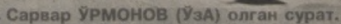
Осиё Тараққиёт Банкнинг лойиҳасига мувофиқ умумтаълим мактабларини дарсликлар билан таъминлаш, ижара тизими таърибасини амалга ошириш, узоқ муддатли ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида Халқ таълими вазирлиги ва банк ўртасида ҳамкорлик тўғрисида ҳамда дарслик учун ижара ҳақи шаклида келиб тушаётган маблағларни банк депозитларига жойлаштириш тўғрисида Бош келишув тузилган. Бугунги кунда банк томонидан амалга оширилаётган умумтаълим мактабларини дарсликлар билан таъминлаш таърибаси жараёнида дарсликлар учун ижара ҳақи тушувларини йиғиш ва сақлаш механизми яратилди. Ҳозирги кунда дарслик билан таъминлаш таърибасида 9706 та мактабларга банк филиалларида депозит жамғарма ҳисобвараклари очилди.

Банк филиалларида хизмат кўрсатилаётган ва таъриб доирасида қатнашаётган мактабларнинг очилган махсус депозит ҳисоб рақамларида тўпаланган маблағлар Халқ таълими вазирлигининг Республика мақсадли Китеб Жамғармаси ҳисоб

қарори ана шундай ишларнинг, эътиборнинг ёрқин далилидир. Қарорга кўра, агар соҳа, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектларини, иқтисодиётнинг реал сектори базавий тармоқларини молиявий қўллаб-қувватлаш, мамлакатда амалга оширилаётган модернизация ишларига йўналтирилган инвестицион лойиҳаларни кредитлаш, банк хизматларини янада кенгайтириш ҳамда сифатини мустаҳкамлаш каби устувор вазифаларга алоҳида эътибор қаратилади. Қарорга кўра, ОАТБ "Пахтабанк" негизида ташкил этилган ОАТБ "Агробанк" мулкӣ, молиявий ва бошқа мажбуриятлар бўйича, шунингдек, жисмоний ва юридик шахсларнинг пул маблағлари сақлашини ва ўз вақтида қайтарилишини кафолатловчи талаблар бўйича ҳам ҳуқуқий вориси ҳисобланади.

Банкнинг янада раванг топиши, мижозларга хизмат кўрсатиш қўламини кенгайтириш, бир сўз билан айтганда тараққиётга камарбастлиги қўнайиб бораётганини янги-янги марраларга интилишининг – аниқ мақсад сари дадил одимлар ташланаётганидан далолатидир.

Банк матбуот хизмати маълумотлари асосида тайёрланди.

Корея Республикаси маданияти фестивали доирасида пойтахтимиздаги "Туркистон" саройида ўзбек ва корей санъаткорлари иштирокида катта концерт бўлиб ўтди. Тадбир Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, "Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми" жамғармаси, Корея Республикасининг Маданият, спорт ва сайёҳлик вазирлиги ҳамда ушбу давлатнинг юртимиздаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилди.

күйшма концерти

(Ÿ3A)

М.ЮСУПОВ
Мусаххих:
С.ҚОДИРОВ
Дизайнер:
Ф.РАСУЛОВ